

IS FARMÁR

Autor: Michaela Rudyjová

Dátum hodnotenia: 20.8.2025

Predkladateľ	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR)
Výška nákladov	Investícia: 12 mil. eur s DPH Prevádzka (1 rok): 0,4-0,5 mil. eur

Zhrnutie projektu

Opis projektu	IS Farmár má podľa štúdie uskutočniteľnosti MPRV SR zjednodušiť prístup farmárov k digitálnym službám štátu. Farmári tiež majú mať na jednom mieste všetky potrebné služby a informácie. Pre tento účel má systém tiež prepájať údaje zbierané na rôznych miestach.
Cieľ projektu	Hlavný prínos, ktorý má projekt vyčíslený v štúdii, je skrátiť čas, ktorý farmári potrebujú na realizáciu všetkých úkonov potrebných pre administráciu farmy. Dosiahnuť sa to má cez vytvorenie centrálného portálu elektronických služieb, ktoré majú využívať prepojené dáta z rôznych zdrojov bez potreby ich manuálneho vypĺňania farmármi.
Ďalšie informácie	Aktualizácia hodnotenia pred vyhlásením verejného obstarávania vychádza z hodnotenia projektu Informačný systém Farmár . Celkové náklady projektu sú v štúdii odhadované na 23,7 mil. eur s DPH, z toho investičné náklady majú byť vo výške 18,9 mil. eur s DPH. MPRV SR projekt rozdelilo na 3 časti, ktoré plánuje obstarávať samostatne. Predmetom aktualizácie hodnotenia je 1. časť, v rámci ktorej plánuje MPRV SR rozsiahlu dátovú integráciu dát zo štátnych aj komerčných registrov a vybudovanie experimentálnych analytických nástrojov s využitím umelej inteligencie.

Hodnotenie projektu

Súlad s investičným plánom a stratégiou	MPRV SR nemá povinnosť zverejňovať investičný plán, ani nemá zverejnený iný strategický dokument s požiadavkou obstarávať IS Farmár v uvedenom rozsahu.
Vyhodnotenie cieľov, dopytu a alternatív	Projekt by sa mal prioritne zamerať na služby, ktoré by priniesli najvyššiu pridanú hodnotu pre farmárov. Cieľom podľa štúdie uskutočniteľnosti je farmárom poskytnúť farmársky portál a služby pre farmára, ktoré by využívali prepojené údaje a významne skracovali čas, ktorý farmári trávia komunikáciou so štátom. S realizáciou týchto služieb sa počíta v druhej fáze projektu, v tretej fáze sa následne počíta s vytvorením AI poradcu farmára a chatbota. V prvej časti plánuje MPRV SR sprístupniť experimentálne analytické funkcie bez overenia, že sú dôležitejšie ako lepšie služby pre farmárov. Prvá časť verejného obstarávania realizuje rozsiahle dátové integrácie a následné vytvorenie analytických nástrojov s využitím umelej inteligencie (približne 85 požiadaviek) na analýzu prepojených údajov. Ide napríklad o požiadavku na reporty o výnosoch plodín generované umelou inteligenciou, analytické správy generované hlasom alebo funkcie na tvorbu predikcií v sektore poľnohospodárstva.

Analýza nákladov	<p>Hodnotená časť investície je oproti pôvodnému odhadu drahšia o 73 % bez rozšírenia poskytovaných služieb. V prvej časti sa plánuje obstaráť 7 modulov, ktorých náklady pôvodná štúdia odhadovala na 7 mil. eur DPH. MPRV SR realizovalo prieskum trhu, na základe priemeru doručených ponúk určilo odhadované náklady na 12 mil. eur s DPH, ponuky boli v rozsahu od 9,4 – 14,2 mil. eur s DPH. Rozsah dodávaných IT riešení sa oproti pôvodnej štúdii nezmenil. Prevádzkové náklady prvej časti budú podľa odhadu MPRV SR 0,4 – 0,5 mil. ročne.</p> <p>Štruktúra doručených ponúk v prieskume obsahuje len odhad celkovej ceny a nedá sa teda overiť, či cena zodpovedá trhovým podmienkam. Potenciálni dodávatelia oceňovali zadaný rozsah požiadaviek na IT systém, pričom MPRV SR má k dispozícii len celkovú odhadovanú cenu. Nedá sa tak overiť, či náklady jednotlivých komponentov celého riešenia zodpovedajú cenám bežným na trhu, resp. či cena práce IT expertov neprekračuje priemernú cenu, za ktorú rovnaké pozície kupujú iné úrady. Príčinou vyššej ceny môže byť okrem toho aj programovanie vlastných riešení tam, kde je možné využiť už hotové riešenia s nižšími nákladmi (napr. nástroje na vizualizáciu dát, tvorbu reportov alebo nástroj na manažment identít a prístupov IAM).</p> <p>Dostupné zdroje z eurofondov nemusia stačiť na dokončenie celého projektu a dorobenie služieb pre farmárov môže vyžadovať dofinancovanie zo štátneho rozpočtu. Podľa zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku je na projekt vrátane spolufinancovania vyčlenených 16,5 mil. eur z Programu Slovensko, spolu s požiadavkou na dofinancovanie z vlastných zdrojov mali tieto zdroje pokryť odhadované investičné náklady 18,9 mil. eur. Keďže 1. časť je výrazne drahšia ako pôvodný odhad, celková potrebná investícia môže byť až 24 mil. eur. Nie je jasné, z akých zdrojov plánuje MPRV SR rozdiel kryť, je preto možná dodatočná požiadavka na štátny rozpočet alebo obmedzenie rozsahu služieb, ktoré systém sprístupní farmárom.</p>
Ďalšie zistenia a riziká	-

Odporúčania

	<ul style="list-style-type: none"> Primárne realizovať časti projektu, ktoré prinesú pridanú hodnotu pre farmárov. Časť projektu zameranú na prepájanie dát a analytické funkcie realizovať až po preukázaní, že o tieto služby majú farmári záujem a po vyčíslení ich prínosov vo forme úspory času farmárov alebo úradníkov. Pred vyhlásením verejného obstarávania upresniť odhad nákladov, najmä ocenením jednotlivých služieb na úrovni jednotkových cien a prioritným využitím na trhu dostupných riešení namiesto ich programovania.
Prílohy	1: Moduly IS Farmár podľa fáz VO
Upozornenie	Všetky sumy v hodnotení sú uvedené v eur s DPH v cenovej hladine aktuálneho kvartálu. Ekonomické hodnotenie MF SR má pre subjekty odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Príloha 1: Moduly IS Farmár podľa fáz VO

1. VO Dátová platforma a BI	Náklady podľa CBA	Náklady podľa prieskumu trhu	Príklady poskytovaných digitálnych služieb
Integračná platforma	5,0	Členenie nie je dostupné	Rozsiahle dátové integrácie vrátane dát SHMÚ a komerčných dát Finstat a Transparex.
Dátovo analytická platforma	0,6		Základná a zložitejšia analytika, experimentálne analytické nástroje, tvorba interaktívnych dashboardov a grafov, štatistické modely a simulácie.
BI a reporting	0,5		
MDM	0,4		Dostupný bude machine learning a nástroje umelej inteligencie, analýzy bude možné vytvárať aj hlasom.
IAM	0,3		
Orchestrácia služieb	0,2		
Monitoring	0,1		
Spolu	7,0	12,0	
2. VO Služby farmárovi a centrálny GIS	Spolu podľa CBA	Náklady podľa prieskumu trhu	Príklady poskytovaných digitálnych služieb
GIS	2,4	Prieskum trhu zatiaľ neprebehol	Farmársky účet napojený na všetky potrebné registre, s prehľadom dát, ktoré štát eviduje s možnosťou ich aktualizácie.
EE farmára	2,4		Jednotný portál elektronických služieb pre farmárov, ktorý bude v maximálnej miere využívať pred vyplňanie údajov v žiadostiach bez ich opakovaného manuálneho vypisovania.
Portál eSlužieb	2,2		
Osobná karta farmára	0,7		
Farmársky IS	1,4		Podávanie žiadostí o evidenciu resp. žiadostí o poskytnutie dotácie.
Portál Farmára	0,5		
Mobilná aplikácia	0,4		Rôzne mapové zobrazenia s možnosťou zobraziť aktuálne využitie pôdy a vkladania a zakresľovania ďalších údajov, napr. o polohe sádov a polí.
CMS	0,3		
Mapový klient	0,2		Vedenie ekonomiky farmy, evidencia majetku, skladov, činností, produktov, fakturácia, plánovací kalendár, údaje o počasí, informácie o dotáciách, inteligentné poľnohospodárstvo.
Zber údajov	0,2		
DMS	0,1		
Spolu	10,8	-	
3. VO Implementácia AI Poradcu farmára	Spolu podľa CBA	Náklady podľa prieskumu trhu	Príklady poskytovaných digitálnych služieb
AI poradca farmára	0,6	Prieskum trhu zatiaľ neprebehol	Rady ako viesť farmu a aké sú dotačné možnosti pre farmárov.
Notifikačný modul	0,4		Notifikácie a upozornenia o legislatívnych zmenách, ambulantné upozornenia.
AI Chatbot	0,1		
Spolu	1,1	-	
Spolu celkovo	18,9	12 – 23,9	

Zroj: CBA IS FARMÁR, spracovanie ÚHP